

MAI VILÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Str. Bob (volt Kismester u.)
No. 2. Szerkesztőség délután
hat óra után Str. Regina Ma-
ria (v. Deák Ferenc u.) No. 36
szám. — Telefon: Nappal 603,
este 194. — Előfizetési ár:
egész évre 800 lei, félévre 420
lei, negyedévre 220 lei és egy
hónapra 80 lei. Külföldre
ezeknek az áraknak kétszerese.
Hirdetések tarifa szerint. —
Apróhirdetés egy szó 2 lei.

Cluj—Kolozsvár 1928.

POLITIKAI NÁPILAP

Péntek, augusztus 31

Amit nem szabad Nagyváradon megírni

Két héttel ezelőtt, a népkisebbségi sajtósindikátus ismételt panaszai után, a kormány rendeletileg szabályozta a cenzura működését. Különösen a határmenti cenzura garázdálkodásai ellen hangzottak el komoly panaszok, főként pedig a nagyváradai cenzorok ellen. Ezek az urak sadista kéjjel herélik ki az újságokból mindazt, ami férfias állásfoglalás lenne, ezenkívül pedig szegény és szűk fantáziájuk egyoldalúságával irredentizmust magyaráznak bele mindenbe, amit megérteni képtelenek.

A népkisebbségi újságírószervezet, mint értesülünk, felterjeszti a kormányhoz azokat a szemelvényeket, amelyek a nagyváradai cenzura legujabb aratásából mutatnak be szemléltető példákat. Nevetni kellene az embernek, ha nem volna az ügy oly tragikusan komoly. Van egy jó román közmondás: Voda da, Hancu ba. 'A fejedelem akarja, de a poroszlója nem. S akkor minden hiába. A nagyváradai cenzorok fittyet hányanak a kategorikus kormányrendeletnek, amely előírja, hogy az állam és az alkotmányos rend felforgatására irányuló cikkek kivételével minden írásmű megjelenése szabad. A nagyváradai cenzorok fölülte állanak a törvénynek és fölülte a kormány intencióinak.

***

Tápioszelénél kisiklott a Romániából Budapest felé haladó gyorsvonal. A nagyváradai lapok ezt nem irhatták meg, noha a bajt a magyar váltóór hanyagsága okozta. A cenzor így indokolt: ne mondassák a váradai lapok olvasói, hogy a romániai vonatok még Magyarországon is bajt csinálnak. Bölcs okoskodás!

A Nagyvárad egy vezércikke anekdotával kezdődött volna. „Husz év előtt a városi közgyűlésen Friedlender ur így fejezte be felszólalását: Bérbe kellene adni a városi közigazgatást.“ Ez a mondat: Bérbe kellene adni a városi közigazgatást. — már nem jelenhetett meg. A szegény váradai polgár máig sem tudja, hogy mit mondott hát Friedlender ur husz év előtt?

A Corriera della Sera bukaresti munkatársa abban a kitüntetésben részesült, hogy láthatta Mihály királyt s kedves tudósításban számolt be a kis uralkodó végtelen bájoságáról. A cikket az összes bukaresti lapok lefordították. Nagyváradon törölte a cenzor a cikket. A cenzornak nincs nyére, ha a királyi családról a meleg lojalitás hangján irt cikk jelenik meg a kisebbségi lapokban. Azaz bocsánat, este a Nagyvárad című lapból törlték ezt a cikket, viszont másnap

a Nagyváradai Friss Újságban megjelenhetett. Mert a cenzor nemcsak bölcs, hanem következetes is.

Nem szabad idézni Shant, mert azt mondotta: 'A politika a hazugság paradicsoma. Nem szabad megírni, hogy egy román professzor feleségét meztelenre vetkőztették a biharpüspöki vámközegek a motozásnál. Nem szabad szemelvényt közölni a Cuza-féle antiszemita himnusz felháborító szövegéből, a himnusznak azonban szabad rőpcédulákon megjelennie. Egy cikket azzal az indokolással húzott ki a cenzor, hogy „azt ő nem értette

meg.“ Azt azonban érte, hogy tudatlan ceruzájával beleszabdalt nagytudású, nagytehetségű írók és publicisták óriási gonddal megírt írásaiba.

És sötételkű is a cenzor. Ugy húzgál ki szavakat, jelzőket, hogy a cikkek egészen más lesz az értelmé. Például. Egy lap leírja: „Nem lehet állítani, hogy nálunk az agrárreformot igazságosan hajtották végre.“ Mire a cikk megjelenik, így néz ki: „... nálunk az agrárreformot igazságosan hajtották végre.“ Az elejét kihúzta a cenzor. Most a váradai újságírók külön stúdirozzák a módját, hogyan lehet úgy írni, hogy húzásokkal ne lehessen írásaikat az ellenkezőjére hamisítani.

***

A teleje azonban a cenzura leg-

ujabb működésének: kihúzták Tabéry Géának, az erdélyi irodalom egyik legnagyobb, leghaladottabb szellemének egész vezércikkét. A vezércikk azt írta meg, amit a Mai Világban Tamási Áron, a Brassói Lapokban Kacsó Sándor, a diákok kémkedési pere kapcsán. Pestre akart üzemni Tabéry Géza is, kérve, hogy ne ugrassák be kalandokba a szegény diákokat. S hazafelé is mondott valamit Tabéry Géza: lássák el a legszükségesebbel a szegény diákokat, hogy ne lehessen őket bajba csábitani néhány garas kiállításával. És ezt a cikket a cenzor nem engedte megjelenni. A cenzor örvend annak, ha kémkedési ügyek vannak, mert legalább indokolni tudja addig a saját létezését. Másként ezt a stupid eljárást megérteni nem lehet.

BÉKEPAKTUMOK KOMÉDIAJA FEGYVERTÜZ MELLETT

A szovjet elrendelte az általános katonai szolgálati kötelezettséget -- A szovjet flotta is mozgolódik távolkeleten -- Mussolini külön szerződést kötött Spanyolországgal

A kínai polgárháború is felújult

(London, aug. 29. A Mai Világ tud.) A Mancheste Guardian részleteket közöl a szovjetnek a napokban kiadott honvédelmi törvényéből, amely

ujólag behozza az általános katonai szolgálati kötelezettséget.

Katonaköteles minden férfi 19—40 éves korig. A 19—20 éveseket évenként egy-egy rövidebb előzetes kiképzésre hívják be, míg

a tényleges szolgálat a huszonegyedik életévvel kezdődik és öt évig tart.

de az utolsó két év alatt hosszabb szabadságok szakítják meg. A rendes sorkatonaság mellett a törvény egyszerűsített a milícia rendszerén alapuló területi hadsereget is teremtett, amelyben a szolgálati kötelezettség valamivel rövidebb.

A kombattáns szolgálatból ki vannak zárva azok, akik politikai jogaiktól meg vannak fosztva,

tudniillik a magánkereskedők, az egykori nemesek, továbbá a jómódu parasztok és általában az ugynevezett burzsoá-elem. Ezek a nem kombattáns alakulatban kötelesek szolgálni, azonkívül még külön hadmentességi adót fizetnek.

A törvény szerint a pacifista elvek nem mentesítenek a hadkötelezettség alól.

Pusztán az olyan családok leszármazottjai, akik már 1917 év előtt

olyan vallásos szekta tagjai voltak, amelyek mindig tiltották a fegyverviselést, mentesülnek a katonai szolgálat alul, számuk azonban igen csekély.

Az angol lapok aggasztó tünetnek tartják a szovjéflotta megújult élénk tevékenységét a távolkeleten, amely eddig nem észlelt méreteket öltött a vladivosztoki kikötő körül. Sem az illetékes moszkvai népbiztoság, sem a vladivosztoki orosz flottaparancsnokság nem igyekszik magyarázattal szolgálni afelől, hogy milyen okokból tűnnek fel a flotta egységei egyszer a Sárga tenger északi partvidékén, majd ismét a nyílt óceánon s

mi szükség van az egyre gyakrabban előforduló, már szinte provokáló jellegű éles munícióval történő lövöldözésekre és harcászati gyakorlatokra.

A külügyminisztérium kiadott kommunikéje szerint az iraki és mossuli helyzet egyre zavarosabb lett. A sajtó követeli az egész angol diplomáciai kar fokozott éberségét, meg lehessen védelmezni a kaotikus meg lehessen védelmezni a kaotikus állapotokat a maguk javára gyümölcsözőtengeri és szárazföldi kalózok ellen.

A Morning Post vladivosztoki jelentése szerint

újra fellángolt a kínaiak polgárháborúja.

Az északi és délkeleti csapatok tegnap éjjel Pekingből 170 km-re észak

ra véres harcokat vívtak egymással. Mindkét részen számos halott és súlyos sebesült áldozata van a véres összecsapásoknak. A Mukden-Pekingi vasútvonalon tegnap mintegy 2000 főnyi sebesültet szállítottak a pekingi kórházakba.

(Madrid, aug. 29.) Mussolini olasz miniszterelnök tegnap Spanyolország elé terjesztette

az olasz—spanyol szövetségi szerződést.

A két állam között fennálló barátságai szerződést egy szorosabb szövetségi szerződéssel cserélik ki. Londonban ezt a lépést a francia—angol flottaegyezmény és a Kellogg-paktum nyugtalanító következményének látják.

Spanyolországnak a legjobbkor jön ez a szerződés, mert nem kapott meghívást a Kellogg-paktum aláírására és nincs többé kilátása a tagsági helyre a Népszövetség tanácsban. Kellogg egyébként kiküldte a meghívókat a kisállamoknak is és kéri őket, hogy járuljanak aláírásukkal a paktum kiterjesztéséhez.

(Róma, augusztus 29.) A Mai Világ tud.) A pápa a világbékéről szóló okmányt készít elő. A Kellogg-paktumhoz közvetve beleegyezését adta, de fentartja a Szentzsék elsőbbségi jogát, hogy a világbéke ügyében az igazi kezdeményező legyen.

(Páris, augusztus 29.) A tüntető feministákat gummibotos rendőrök oszlatták szét.

Uj időtartam repülési rekordra készül Risztics

Leszállás nélkül Japánba akar repülni a magyar pilóta

(Berlin, augusztus 29. A Mai Világ tud.) A Junkers-művek új időtartamrepülési rekordot készít elő. A gyár két kitűnően bevált világrekorder pilótája talán már a napokban startol Japán felé, mely utat a két pilóta leszállás nélkül akarja megtenni ugyanolyan típusú Junkersgépen, amilyeneken legutóbbi idő-

tartamrepülési világrekordjukat felállítani sikerült. A Junkers-gyár csak a kedvező meteorológiai jelentéseket várja európai Oroszország keleti részéből és Szibériából s akkor indítja Riszticset és Zimmermann, kiknek új vállalkozása iránt a német repülők körében a legjelesebb bizalom nyilvánul meg.

„Mégis respektálni kell majd a népek
önrendelkezési jogát“

Befejeződött az Interparlamentáris Unió konferencia

(Berlin, aug. 29. A Mai Világ tud.) Az Interparlamentáris Unió mai, utolsó teljes ülésén az idéző államok jogainak és kötelességeinek megállapításával foglalkoztak. A bizottság előadója, La Fontain belga szenátor a következő határozati javaslatot terjesztette elő: Biróságnál intézendő el minden olyan viszály, amely békés úton nem oldható meg. Ez irányban valamennyi tudóshoz kérdést intéztek és harminckét válasz futott be. Ezekből a válaszokból — mondotta az előadó, megállapítható, hogy az egész világon meg erősödött a nemzeti irány. Sajnálatos körülmény, hogy az ujonnan keletkezett államok határaikon belül a kisebbségek önrendelkezési jogáról hallani sem akarnak, majd La Fontain a következőket fűzte hozzá: Minden népnek elvitázhatalan örök joga az önrendelkezés. A vitához Schucking németorszá-

gi tanár szövegét először. Indítványozta, hogy fűzzék hozzá a javaslathoz, hogy a szerződések az egyes államokra nézve törvényerejű legyenek és megváltoztatásuk csak valamennyi érdekelt állam nemzetközi jogának épségbentartásával vihető keresztül.

Berzeviczy Albert módosítást nyújtott be, amely szerint azt kívánja, hogy a javaslat szövegén, amely a területtelődásokkal foglalkozik, a „lakosság“ szó helyett, a „nemzet“ szót alkalmazzák.

Pella tanár Románia delegátusa azt a kiegészítést óhajtja, hogy a nemzetközi szerződések csak békés után legyenek megváltoztathatók.

Dr. Wottava, Ausztria kiküldöttje azt kérte, hogy a népek fogalmát is illesszék be a határozatba, mert az európai béke érdekében szükséges Ausztria egyesítése a Német Birodalommal.

Letartóztattak két kolozsvári rendőrtisztviselőt

Boldiu és Lepadatu rendőrkomisszarokat, a második és a harmadik kerület volt vezetőit, a vizsgálóbíró maga elé idézte és kihallgatás után átadta a fogházöröknek

(Cluj-Kolozsvár, aug. 29. A Mai Világ tud.) Mintegy háromnegyed évvel ezelőtt, miután Mihai ezredes rendőrprefektus átvette Statescu ezredestől a kolozsvári rendőrség vezetését, a különböző fegyelmi vizsgálatok egész halmaza indult meg a rendőrség belső adminisztrációjában. A vizsgálatok kapcsán súlyos vádak merültek fel, többek között Corneliu Boldiu és Vasile Lepadatu rendőrkomisszarok ellen is.

A két rendőrkapitány az akkori vizsgálatból kifolyólag tegnap délelőtt letartóztatták a kolozsvári törvényszék vizsgálóbírája.

A háromnegyedévvél ezelőtt megindított vizsgálat alkalmával Corneliu Boldiu aztán a harmadik kerületi rendőrség vezetését, Lepadatu komisszar pedig a második kerület vezetését látta el. Miután a hivatalos vizsgálat folyamán az összes kerületek pénzügyi vezetésében alapos rovincsolást végeztek, megállapítást nyert, hogy

a második és harmadik kerületi rendőrség pénztárában súlyos hiányok mutatkoznak, amelyekért kizárólagosan a kerü-

tek főnökeit terheli a felelősség.

A rovincsolási aktus megejtése után fegyelmi eljárás indult a vizsgálóbíróval szemben két rendőrkomisszar ellen, akik becsületbeli kötelességüknek tartották

a hiányzó összegeket teljes összegben visszatéríteni a rendőrségnek.

A fegyelmit azonban ennek ellenére sem szüntették be, hanem miután az akták megjárták a miniszteriumot, áttették a további vizsgálat lefolytatása végett a kolozsvári ügyészséghez, ahol Dregusan vizsgálóbírónak osztották ki a súlyos ügyet.

Ezzel gyidejűleg Mihai prefektus intervenciójára a két fegyelmi alatt álló rendőrkapitányt elmozdították a kerületek éléről és addig is, amíg a hivatalos ügyészségi vizsgálat befejezést nem nyer, a központi rendőrségen adtak nekik beosztást.

Dregusan vizsgálóbíró hazatérve szabadságáról, neki fogott a rendőrkapitányok ellen felhozott vádak kivizsgálásához és számos tanút hallgatott ki, akik nagyrésze terhelő vallomást tett volt feletteseikre nézve. Tegnap délelőtt kihallgatás végett a vizsgálóbíró beidézte magukat a vádlottakat is, akikről több órán keresztül részletes vallomást vett.

A rendőrkapitányok vallomástétele után a vizsgálóbíró a további

A haldokló kolozsvári bérkocsisipar az autótaxi tükrében

Nem vár semmi jót az öreg Járgány az autótaxi bevezetésétől, mert eddig is ráfizetésből éltek a bérkocsisok

A közismert Járgány bácsi, ezuttal a kilencvenkettős számú bérkocsis bakján ül, újságot olvas. A mint észreveszi, hogy közeledünk, szolgálatkészen kap a lecsüngő gyepőlészárak után — de nyomban el is ejti és valami ilyesmire gondol:

— Egye — fene... ez is csak érdeklődő!

Es az öreg Járgány valóban nem tévedett. Érdeklődők vagyunk, de ezuttal nem vonatok indulása, vagy jó vidéki módra valamelyik ucsra, fekvése érdekel, hanem az, hogy miképpen vélekedik az öreg Járgány a városi tanácsnak arról a tervéről, hogy taxiautókat engedélyez kincses Kolozsvár nagyraövekedett forgalmának modernizálása céljából.

— Nem taxi kell ide — mondja egy lemondó gesztussal — hanem utas. Mert tessék elhinni, amióta bevezítették az autóbüszkókat és öt lejtért belehet utazni a fél várost, azóta csak az idegenek ülnek kocsira. De kérdem: van itt idegen forgalom?

Megmagyarázzuk a harcsabajuszú öregnek, hogy ma, amikor a repülőgép alig két óra alatt elröpíti az embert Bukarestbe — kezd anakronizmus lenni a lassan döcögő konflis.

De az öreg nem hagyja magát.

— Nem úgy van az, kérem. Az igazi ur ma is csak konflison jár. Régi bérifuvározó vagyok, tudom én... A régi világban sem volt más-kép. Csak azóta nem jó üzlet ez, amióta nincsenek urak!

Ebből a meggyőződésből nehezen lehetne kikökeníteni, hát meg-hagyjuk abban a hitében, hogy nincsenek többé urak, csak gyalog-járó, szegény ördögök, vagy autón rohanó felcserepedettek...

— Nem lehet ez olyan rossz üzlet, — vetjük közbe — hiszen anyian vannak, hogy a fele is elég lenne.

— Hát egy kicsit megsokasodtunk — hagyja helyben. Békében alig voltunk nyölevanan, ma pedig kétszázötven vagyunk. De voltunk többen is: két évvel ezelőtt kétszázhatvan bérkocsi futott (döcögött) ebben a városban, de a város urai is megsokalták ezt az állapotot és negyvennek elvették az iparát.

— Na látja, öreg!

— Azért nem olyan rózsás a helyzetünk, mint hinni tetszik. Egy óra díja 50 lej, egy kis fuvaré 20

vizsgálat érdekeire való hivatkozással

elrendelte Boldiu és Lepadatu rendőrkomisszarok azonnali letartóztatását.

A két rendőrtiszt megtörve vette tudomásul a vizsgálóbíró letartóztatási végzését és védőtgyűléseik útján felelősséget adtak be a törvényszékhez, amelyben kérik a vizsgálóbíró letartóztatási végzésnek megsemmisítését és a szabadsághelyezésüket.

lej, éjjel a duplája. Mit kap ma az ember 20 lejtért?

— De sok husz lej, sokra megv...

— Csakhogy nem jönnek a husz-lejek. Nagyon gyéren potyognak. Van olyan nap, amikor a „bevétel“ még 150 lej sem. No, tessék ebből lovat tartani, adót fizetni és amortizálni a befektetést.

— Szeretnénk tudni, hogyan kalkulál öreg?

Főlényesen mosolyog le a bakról.

— Azt tetszik hinni, hogy nekünk nem éppen úgy kell „számolni“ mint egy kereskedőnek, vagy egy vállalkozónak? ... Egy kocsi ára ujonnan 40 ezer, egy ló 8—10 ezer, melyik — amilyen. A kocsi 3—4 év alatt tönkremegy — a ló sem él örökké...

— Azért mondom: minden rendes ember egy kocsi után legalább 50 lejt félre tesz egy napra — amortizációra. Na most tessék számolni: 50 lej amortizáció, egy ló el-látása 90 lej, adó 20 lej, ez összesen 160 lej. Ezen kívül az embernek is élni kell valamiből, nem igaz?

— Bizony, ráfizetünk mi erre az üzletre. Tönkremegyünk mind. Még csak az autótaxi hiányzik ide... azzal egészen befutnak a bérkocsiiparnak.

Igy mondja az öreg: *Bérkocsiipar*... az öreg Járgány, aki büszke a maga igazára és nem vár semmi jót az autótaxiktól. (—cell)

A nemzeti parasztpárt készül a községek tanácsainak gyűléseire

(Bucuresti, augusztus 29. A Mai Világ tud.) Az őszi szezon megkezdésével a nemzeti parasztpárt élénk előkészületeket tesz a közeljövőben egybehívandó községek tanácsának nagygyűlésére. A pártvezetés elrendelte, hogy a megyei tagozatok országsszerte előkészítő gyűléseket tartsanak, amelyeken a községek delegátusainak nagygyűlését készítik elő.

CSAK 8 NAPIG!

Mindenféle

CIPŐK

rendkívül olcsó árak mellett lesznek elárusítva

a FRIEDMANN

cipőüzletben Cluj, Fötér 9. szám (Volt. Batta-helyiség)

Nem kiárusítás Nem állott árú és mégis a legjobb és legolcsóbb paplant, párnát és huzatot vehet a

Record-paplanáruházban

Cluj. Str. Vlahutá (volt Bolyai-u.)

Bárhová pontosan utánnvéttel szállítok!

Súlyos szerencsétlenség történt a kolozsvári katedrális építésénél

A templom kupolájáról zuhant le egy köfaragó munkás

(Cluj-Kolozsvár, augusztus 29. A Mai Világ tud.) Megrázó szerencsétlenség történt ma délelőtt a kolozsvári orthodox katedrális építésénél. Kovács György köfaragó a katedrális kupoláján dolgozott, hol a faragót körésszeket illesztette a vasbeton építménybe.

A közel negyven méter magasságban dolgozó köfaragó a kupola vékony peremén állva dolgozott és semmivel sem erősítette meg magát a kupolához, úgy, hogy bármely pillanathban ki volt téve a lezuhanás veszélyének. Kovács György ma délelőtt is nyugodtan felment a kupolára és mint hónapok óta tette, minden elővigyázati intézkedés nélkül dolgozni kezdett. Délelőtt 10 óra tájban Kovács György a forró naptól elszedült, rosszul lett és miután semmivel sem volt a kupola pereméhez rögzítve, lezuhant a keskeny párkányról.

Az utcai járókelők megdermedve nézték a szerencsétlen ember zuhanását, ki hangos sikollyal vérfagyva terült el a katedrális övező parkban. A járókelők és a katedrálisban dolgozó munkások megremülve siettek a lezuhant köfaragó segítségére, ki eszméletlenül tört tagokkal feküdt a park kövezetén.

Kovács György lezuhanásakor összetörte kezét-lábát és ezenkívül koponya-alaptörést és agyrázkódást szenvedett. Életveszélyes állapotban kórházba szállították.

A vizsgálat megindult annak a kiderítésére, hogy Kovács György szerencsétlenségéért kit terhel a felelősség.

Megnyitották

a kisebbségi kongresszust

(Genf, aug. 29.) Ma délelőtt nyitották meg a negyedik kisebbségi kongresszust, melyen dr. Wilfán szlovén képviselő elnökölt. A genfi kisebbségi kongresszuson mintegy 70 delegátus jelent meg. A kongresszus új csoportjait a romániai bulgár, lengyel és a csehországi ukrán kisebbségek alkotják. A mostani konferencia tárgysorozata a kisebbségek Népszövetséghez való viszonyát meríti ki.

A delegátusok sürgősen megoldani kívánják a Népszövetség és a kisebbségek közötti bizalmi viszonyt. Dr. Wilfán erősen sikrasszalott a Népszövetség mellett létesítendő állandó kisebbségi bizottság érdekében. A kisebbségi kongresszus táviratot intézett Kellogghoz, amelyben abbéli reményüket fejezték ki, hogy a háboruellenes paktum eredményeit a kisebbségekkel való erőszakoskodások kizárásával megkoszorúzzák.

festékszükségletét
okvetlen

Rados & Co.

festékn a gyereskedésben
szerezze be

Cluj, Cal. Regele Ferd. 21.

(volt Wesselényi Miklós u.)

Telefon 692.

Poincare nem ellenzi a Rajnatartomány kiürítését

BERLIN, aug. 29.) A német lapok szerint Stresemann és Poincaré között lefolytatott tárgyalásokon megvan az eredményük, ugyanis végleg sikerült tisztázni a Rajna-mellék kiürítésének ügyét. Poincaré elvileg már nem ellenzi a Rajna-tartomány második zónájának kiürítését, amiről Müller miniszterelnök Genfben fog tárgyalni Brianddal.

Angheliescu miniszter vasárnap Marosmegyébe érkezik

Vásárhelyen fontos politikai nyilatkozatokai várnak a minisztertől, aki új iskolákat nyit meg és új alapköveket helyez el a marosvölgyi községekben

(Tg.-Mures-M.-vásárhely, aug. 29. A Mai Világ tud.) Angheliescu közoktatásügyi miniszter vasárnap megszakítja színajai üdülését és Marosmegyébe látogat, hogy részt vegyen az építkezéseiket befejező állami iskolák felszentelési ünnepségein és letegye az új iskolák alapköveit.

Angheliescu minisztert Segesváron a marosmegyei hatóságok képviselői várják autókkel. A miniszter innen autón folytatja útját Szovátára. Szovátán felszentelik az évek óta épülő új állami iskolát. Szováta után Mája községét látogatja meg, ahol az új iskola alapkövét helyezi le.

Mája községből Marosvásárhelyre jön Angheliescu és ott az állami tanítóképző intézet igazgatója, Cretu Ion látja vendégül a minisztert és kíséretét. Az ebédre meghívást

kapnak felekezeti és nemzeti különbség nélkül az összes középiskolai tanárok. Ezen az ebéden

Angheliescu fontos nyilatkozatokat tesz a középiskolai oktatás ügyéről és a kisebbségek nevelési követeléseiről.

Délután tovább utazik Toplicára, ahol még aznap megtartják az Ur-mány-féle telken tervezett új iskola alapkövetelési ünnepségeit. Az ebédet itt tölti el a miniszter.

Hétfőn reggel tovább folytatja útját s résztvesz a ripai, alsóadojani és a berkési új iskolák alapkövetelési ünnepségein. Azután a Szászrégen, majd a Marosvásárhely vidéki iskolákat látogatja meg.

A miniszter hétfőn éjjel visszautazik Színájába.

Borzalmas autókatasztrófa ért egy kiránduló budapesti uritársaságot

Az autót defektus nem érte, az autóból rejtélyes körülmények között kiestek utasai

(Budapest, augusztus 29. A Mai Világ tud.) Egy rejtélyes autószerencsétlenség foglalkoztatja most a budapesti hatóságokat, melynek egyik áldozata szörnyethalt, míg másik három áldozat súlyos sebesüléseket szenvedett.

Egy kedélyes autókirándulás

Tegnap délután a budapesti uritársadalom több ismert tagja autókirándulásra indult, melyhez két autót vettek igénybe. Visegrádra indultak a kirándulók és az egyik autóban dr. Morin László főorvos és felesége, Szerencsenyi Andor dr. belügyminiszteri titkár, Szilágyi László főispáni titkár és Fábian Pálné foglalt helyet. A másik autóban Puskás Imre, Ibl Miklós, Kajaba Mária, Ladányi László főszolgabíró és felesége ültek. A társaság vidám hangulatban megérkezett Visegrádra, honnan este 9 órakor Esztergomba robogtak, ahol egy

vendéglőben este 11 óráig mulattak a legjobb hangulatban.

Tizenegy órakor a mulató társaság visszaindult Budapestre. A solymási országút elágazódásánál Morin dr. kocsija eltévesztette az utat, míg Puskás Imre autóját tovább vezette Budapest felé. A javítás alatt álló országút éles kövei veszélyeztették az autó épségét és ezért Puskás letért az országút baloldalára. A kocsija javítás alatt levő országúton is meglehetősen sebességgel haladt és a köveket kikerülni igyekvő Puskás egyszerre éles sikoltásra lett figyelmes. Rögtön leállította az autó motorját és ijedten hátrafordult, hogy a sikoltozás okát megállapítsa. Puskás megdöbbenve vette észre, hogy az autója üres és összes utasai eltűntek.

A rejtélyes katasztrófa

Puskás utasai eltűnését látva visszafelé futott az országúton, hogy

őket megtalálja. A sötét országúton Puskás megbotlott valamibe és mikor gyufát gyújtott, hogy megnézzé az utat elzáró akadályt, az ijedségtől félőrülten állapította meg, hogy Kajaba Mária holtteste fekszik az úton borzalmasan összeroncsolva. Néhány lépésnyire Ibet, majd Ladányi és Ladányiné találta meg Puskás, akik valamennyien vérbefagyva, szörnyű zuzott sebekből vérezve feküdtek az országút porában. Az egyedül épen maradt Puskás tehetetlenül futkározott az országúton a sebesültek között, míg végre negyed óra múlva sik autó, melyből a szerencsétlenül megérkezett az utját tévesztő májártak hozzátartozói szivettépő jelenetek között ugráltak ki. Dr. Morinné ájultan esett össze, mikor megtudta, hogy hoga, Kajaba Mária szörnyethalt. Kajaba Mária a solymási halottasházba szállították, míg a sebesülteket autóval a Szent János kórházba vitték, hol ápolás alá vették őket.

A vizsgálat

A budapesti hatóságok rögtön vizsgálatot indítottak a katasztrófa ügyében. A katasztrófa rejtélye azonban megmagyarázhatatlan és sem az autót vezető Puskás, sem az autó utasai nem tudják magyarázatát adni annak, hogyan történt a szerencsétlenség, mikor az autót semmiféle defektus nem érte.

Ladányi, ki rövid időre magához tért, elmondotta, hogy az autó, mikor az országút frissen kövezett részére ért, erősen hullámszerű kezdeti majd az irtózatos lökés valamennyi utast, a soffőr kivételével kivetette az országút szélére.

— Ugy éreztem, — mondotta Ladányi — hogy egy pillanat alatt sokszor megfordultunk a levegőben, majd a zuhanást éreztem és utána elvesztettem az eszméletem.

A rendőri nyomozás mindaddig nem állapította meg, hogy miképpen történhetett a rejtélyes katasztrófa, amelynek rejtélyét titokzatosabbá teszi az a körülmény, hogy az autót vezető Puskás Imre szíjőzán volt és az egész kirándulás alatt egy korty szeszes italt nem ivott.

Titokzatos banditámadás a párisi gyorsvonaton

(Páris, augusztus 29. A Mai Világ tudósítójától.) A Brest—Páris közötti gyorsvonaton tegnap eddig ismeretlen bandiák egy harmincöt év körüli tengerész-tisztet fülkéjéből kidobtak az expresszvonat ablakán. A szerencsétlen tiszt rendkívül súlyos sérüléseivel félholtan terült el a vasuti töltés alján, ahol csak órák múlva találtak rá eszméletlen állapotban. Később visszanyerte eszméletem, de nem tudta, mi történt vele. Felvilágosították a történetéről s ekkor sem tudott gyanúsítani senkit sem a gaztettel, mert tudomása szerint haragosai nem voltak. A súlyos állapotban levő tengerész-tisztet, aki eszméletem ismét elvesztette, kórházba szállították. A titokzatos támadóknak nyomuk veszett. Kézrekerítésükre most fogantatásnak intézkedéseket.

Jeruzsálemben tilos koldulni

(Kontantinápoly, augusztus 29. A Mai Világ tud.) A Jeruzsálemi jelentések közlik, hogy az angol kormányzat megtiltotta az uccai koldulást. Ez az intézkedés háromezer ember „existenciájának” veszélyeztetését jelenti s ezek most küldöttségével kísérleteznek, hogy a koldulás betiltását feloldassák.

A Banca de Credit si Comert S. A. Sighet,

pályázatot hirdet a megüresedett

FŐKÖNYVELŐI

állás betöltésére.

Pályázhatnak oly feltétlen mérlegképes (autorizált) könyvelők, kiknek megfelelő pénzügyi gyakorlatuk van és a román és magyar nyelvet szóban és írásban bírják.

Bizonyítványmásolatokkal felszerelt pályázatok, fizetési igényeik megjelölésével legkésőbb szeptember 5-éig nyújthatók be.

Az állás f. év szeptember 15-én elfoglalandó.

Tasleanu volt minisztert is kihallgatták a petróleum panama ügyében

Nem fogantatosítottak újabb letartóztatásokat

(Bucuresti-Bukarest, aug. 29.) Enescu vizsgálóbíró tegnap délután folytatta a petróleumpanama ügyében a kihallgatásokat. Tegnapra tizenegy tanut idéztetett meg magához a vizsgálóbíró, kik között Tasleanu volt miniszter és Brezeanu nemzeti parasztpárti képviselő is szerepeltek. Brezeanu képviselő, ki nemrégiben nyílt levélben ajánlotta fel a vizsgálóbírónak, hogy értékes adatokat szolgáltasson a vizsgálathoz, három órát töltött el a vizsgálóbírónál. Tasleanu volt miniszter kihallgatása egy órát tartott.

Kihallgattak még a felsoroltakon kívül két tanut, valamint a pamamából kifolyólag leartóztatott Mircea Zagamescut.

A törvényszék épülete a kihallgatások alatt zsúfolva volt érdeklődőkkel, kik között olyan hírek keltek szárnyra, hogy az új folyamán még négy újabb letartóztatást fogantatosítanak. Ezek a hírek azonban nem bizonyultak valósnak, mert újabb letartóztatások nem történtek.

Az új folyamán a vizsgálóbíró tanácskozásokat folytatott Sebastian Georgescu ezredessel, kit törvényszéki szakértőnek neveztek ki a petróleumpanama ügyében. A törvényszéki szakértővel való tanácskozás után Enescu vizsgálóbíró Grigoriu ügyész társaságában egy a legfőbb társaságból ismert egyén lakásán házkutatást tartott, melynek eredményéről a sajtó számára nem adtak még felvilágosítást.

Magyarországot meghívták a Kellogg-paktum aláírására

(Budapest, aug. 29. Saját tud.) A Magyar Távirati Iroda jelenti: Butler Wright, az Eszakamerikai Egyesült Államok budapesti követe a mai napon az alábbi jegyzéket nyújtotta át a magyar külügyminisztériumnak:

Miniszter Ur! Van szerencsém Nagyméltóságod tudomására hozni, hogy Ausztrália, Belgium, Kanada, Csehszlovákia, Franciaország, Németország, Nagybritannia, India, az ir szabad állam, Olaszország, Japán, Újzélend, Lengyelország, Dél-Afrika és az Amerikai Egyesült Államok kormányai

a mai napon Párisban szerződést írtak alá, amely kötelezi őket, hogy egymáshoz való viszonyukban a háborúról, mint a nemzetközi politika eszköze-ről lemondjanak

és hogy csakis békés eszközökkel keressék minden vita elintézését vagy megoldását, amely esetleg közöttük keletkezhetnék.

E szerződés — mint Nagyméltóságod előtt ismeretes — az 1927 június 20-án kezdődött tárgyalások eredménye, amikor is Briand ur, a francia köztársaság külügyminisztere, kormányomnak Franciaország és az Egyesült Államok között örök barátsági szerződés kötésére paktumtervezetet nyújtott át.

Legelőcsőbb bevásárlási forrás

Glück József

dávatház. Wesselényi M. ucca 21.

Országosan rendezni kell a tisztviselő kérdést, mondotta Mihali polgármester

A nagyváradi polgármesterkongresszus tárgyalni fogja a tisztviselők ügyét. — Tomescu közigazgatási vezérfelügyelő jegyzőkönyvben ismerte el, hogy rendben talált mindent a városi vizsgálatnál

(Cluj-Kolozsvár, aug. 29.) Tomescu közigazgatási vezérfelügyelőnek a kolozsvári városházán tartott vizsgálata rengeteg szóbeszédre adott okot és az ugynevezett „jól-informáltak” a legfantasztikusabb kommentárokat fűzték a közigazgatási vezérfelügyelő kolozsvári vizsgálatához. Tomescu, habár rendes negyedévi vizsgálatát folytatta le a városházán, a „beavatottak” még is tudni vélték, hogy Tomescu adatokat gyűjt a városi tanács feloszlására.

Ezek a jól értesültek arról is tudtak, hogy a liberális párt és a magyar párt között tárgyalások folynak a városi választásokra vonatkozólag és amint a tárgyalások sikeresen befejeződnek, Tomescu indokot fog találni egy olyan jelentésre, melyben a belügyminiszternek a tanács feloszlását fogja javasolni.

Tomescu vizsgálata rendben folyt, úgy a városi pénzügyi osztálynál, mint a számviteli ügyosztálynál. A közigazgatási vezérfelügyelő elhagyta Kolozsvárt és Besz-

tercére utazott, hol szintén vizsgálatot tart. A városi tanács feloszlásáról szóló javaslat pedig elmaradt és helyette ma egy jegyzőkönyv érkezett Tomescutól a városi tanácshoz, melyben a közigazgatási vezérfelügyelő megállapítja, hogy a kolozsvári városházán lefolytatott vizsgálata mindent a legnagyobb rendben talált. Tomescu különben pár héten belül visszatér Kolozsvárra, hol a városi villanyüzemet fogja megvizsgálni.

Mihali polgármester a tisztviselők ügyéről

A jelenlegi tanács legnehezebb problémája a tisztviselőkérdés, melyet erősen megnehezít az a körülmény, hogy a belügyminiszter 78 városi tisztviselőnek elbocsátását rendelte el, akik 1926 januárja óta szerepelnek a város költségvetésében. Ez a rendelet olyan tisztviselőkexisztenciáját is megrendíti, akik 1908 óta vannak a város költségvetésében és az Osvada féle költségvetésből tévedés folytán kimaradtak.

Hat nap óta éhségstrájkot folytat egy női fogoly a marosvásárhelyi ügyészség fogházában

(Targumures-Marosvásárhely, aug. 29. A Mai Világ tud.) A marosvásárhelyi ügyészségi fogházban az egyik vizsgálati fogságban levő női fogoly hat nap óta éhségstrájkot folytat. Ábris Serban Karolina ez előtt hat nappal kijelentette, hogy

mindaddig nem vesz magához táplálékot, amíg szabadon nem engedik.

Ábris Serban Karolinának nem a bánásmód ellen van kifogása, hanem az ügyészségi határozatot tartja indokolatlannak, amely szerinte, ártatlanul blyezte vizsgálati fogság alá.

Az ügy előzményei igen érdekesek.

Néhány héttel ezelőtt ismeretlen tettesek betörték egy marosvásárhelyi szőlőtelepre, ahonnan nagyértékű felszerelést vittek el. A beindított nyomozás később megállapította, hogy a betörők Lestyán Mihály sofför és Tamás József közműves voltak, akiket le is tartóztattak. A letartóztatás után a betörőket átszállították az ügyészségi fogházba, ahol nemsokára jelentkezett Serban Karolina, aki egy kenyeret küldött be Lestyánnak.

A kenyeret a fogház gondnoka

felvágta és abban egy levelet talált,

amelyben Serban Karolina arra kéri Lestyánt, közölje társával, hogy azt valja kihallgatása során, amiben megállapodtak.

A fogházigondnok a felfedezését közölte a rendőrséggel, amely házkutatást tartott Serban Karolinánál, ahol

ötezer lej értékű lopott ékszert találtak,

mire letartóztatták.

Dr. Tillea fogházorvos ma megvizsgálta az éhségstrájkoló asszonyt és megállapította, hogy a hat napos éhség annyira lerontotta az asszony egészségét, hogy mesterségesen kell táplálni, különben könnyen belepusztulhat. Az asszony mesterséges táplálását — a főorvos szerint — már holnap megkezdik.

Megkezdődtek a bukaresti mezőgazdasági kamarai választások

(Bukarest, aug. 29.) Ma délelőtti kezdődött a mezőgazdasági kamarai választás a fővárosban. A választás nyugodtan folyik, az eredményt holnap fogják kihirdetni.

Hotel Metropol Bukarest
A királyi palotával szemben
A
Modern comfort! minden olvasója Modern confort!
MAI VILÁG
15% kedvezményt kap a szobaárakból
ha felmutatja ezt a hirdetést!

Uri verekedők Kolozsváron

Az elmúlt éjjel botránykrónikáját valóságos verekedési járvány duzzasztotta nagyra Kolozsvárt. A verekedések annál botrányosabbak, mert elkövetők az ugynevezett intellektuális soraiból kerültek ki.

Az új folyamán Veress Lajos és Ing. Dávid, mindketten a városi villanyüzem tisztviselői, az ügyben meg támadták Bányai Lajos hivatalnokot és súlyosan bántalmazták. Paul Vasile, a kolozsvári gazdasági akadémia titkára pedig a Főtérsi Czell vendéglőben rendezett hatalmas botrányt. Meg támadta Tóth Kálmán hivatalnokot és súlyos sérüléseket okozott rajta. Az éjszakai verekedők ellen a rendőrségi eljárást megindították.

Régi panasz, hogy Kolozsváron nincs éjjeli élet, de a hasonló esetek nem igen segítik elő annak feléledését.

Külföldi cipőujdonságok

szenzációs modellekben megérkeztek

az **ERICA**

CIPŐÁRUHÁZÁBAN
CLUJ. (PIAȚA UNIRII)
FÖTER
13

Vidéki rendeléseket pontosan eszközlünk.

Meg nem felelő árut kicserélünk.

TELEFON INTER. 578.

Szenzációs rádió-ujdonságok

érkeztek az

ELECTRIKÁHOZ

Cluj, Calea Victoriei 1.
(volt Kossuth Lajos-utca)

«»»

Hangszóró (Lautsprecher)
Lei 920-tól!

TUNGSRAM RÁDIÓCSŐ

HIREK

A főnök szíve

— Főnök ur, fizetésemelést bátorítok kérni...

— Mi bátorítja fel erre?

— Hiszen tetszik tudni négy hét előtt kisgyermekem született...

— No és azt akarja ezzel mondani, hogy már az anyatej is megdrágult Kolozsváron?

*

Vallomások

A vidéki ember szeme nagyító-lencse. Sok olyasmit észrevesz, amit mi már nem látunk. Megáll egy cipőkereskedés előtt, bámulja a cégérre pingált cipőt s így szól feleségéhez: „Nézd, anyn, egy cipő.” A gyermek szeme még inkább nagyit. Multkor egy ötéves kislány a vásáros sátrában megpillantott a sok esiribiri között egy csöpp vasalót. Sirva kérte az anyját, hogy vegye meg. De percekig sem az anyja, sem a vásáros nem találta. Neki kellett megmutatni.

*

A halottakra mindig ámuló tisztelettel tekintek. Tudnak valamit, amit én még nem tudok. Atestek az utolsó, nagy vizsgán, melyet — ha akarom, ha nem — nekem is le kell tennem. Ezért a legostobább fajankó is magasrangu lényvé válik előttem, mihelyt meghalt, egy felsőbb osztályú növénydékké, akire én, a kisdíák kíváncsian gondolok. Vajjon milyen lehet ottan, ahol ő van? Erről már mondtak egyet-mást azok, akik többnapos tetszhalál, teljes öntudatlanság után fölébredtek, visszatértek közénk. De nekem ezek a feleség halottak gyanusak. Ok nem léptek át azon a küszöbön, mely az idevezető utat végkép elzárja. Az igazi halottak mások. Azok oly mélyek, hatalmasak, hogy már beszélni sem tartják érdemesnek.

*

Alapjában véve páratlan szemtelenség, hogy ez a nő, akivel először találkozom az uccán s talán utoljára is, pont akkor vakarja meg az orrát, mikor meglátom, szóval a térben és időben pont ezt a magasított helyet és pillanatot választja ki e művelet véghezvitelére. Nem tehet róla, mert nyilván ép most viszkedett az orr. Viszont én se tehetek róla, hogy majd örökre úgy kell elképzelnem őt, a mint az orrát vakarja. Mindenestre ezt az emléket viszem le fölé a sirba. Ez lesz a bosszum.

— Achmed Zogu Gioana olasz hercegnőt veszti feleségül. Milánóból jelentik: A Corriere dela Sera jelentése szerint Achmed Zogu királyá proklamálása után Rómába utazik és eljegyzi Gioana hercegnőt.

— Bratianu Vintila az olasz Rivierára megy. Bukarestből jelentik: Royati távirat szerint Bratianu Vintila miniszterelnök 31-én utazik el onnan. A miniszterelnök az olasz Rivierára megy, ahol Titulescuval találkozik és közli vele a legutóbbi berlini jelenségeket. Valószínű, hogy Bratianu szeptember 4—5-én érkezik haza Bukarestbe.

— Mi lesz a sorsuk az elbocsátásra illeti kolozsvári tisztviselőnek. Mihali Tivadar kolozsvári polgármester ma este Bukarestbe utazott a tisztviselőkérdés ügyében. Munkatársunk elutazása előtt kérdést inézett hozzá, hogy milyen uton próbálja megoldatni a tisztviselőkérdést. Mihali polgármester ez ügyben a következőket mondotta: A kolozsvári elbocsátásra illeti tisztviselő ügyében a következő javaslatot fogom tenni a belügyminiszternek. A városházán az utóbbi két év alatt 36 tisztviselői állás üresedett meg, melyekre az elbocsátásra illeti tisztviselőket kívánja a város kinevezni. Kérni fogjuk továbbá, hogy azt a 16 tisztviselőt, kit az Osvada-féle költségvetés kifelejtett, utólag ismerje el a miniszter állásaikban. A hátralevő 28 tisztviselőt pedig a népesedési hivatalnál, az állategészségügyi felügyelőségél és a lakáshivatalnál kívánjuk elhelyeztetni. Különben a nagyváradi polgármesterkongresszuson is szóvá teszem az ügyet, mert a tisztviselőkérdést országosan kell rendezni, miután a belügyminiszter több erdélyi városnál intézkedést hasonlóképpen. Mihali polgármestert bukaresti utján dr. Simon pénzügyi tanácsos és dr. Pop Dénes városi tisztifőügyész kísérik el.

— Negulescu egyetemi tanár fia turista-szerencsétlenség áldozata lett. Bukarestből jelentik: Dan Negulescu, Negulescu Pál egyetemi tanár fia két társával turistakiránduláson volt és vigyázatlansága következtében egy mélységbe zuhant. Holttestét két óra múlva találták meg társai.

— Öt évet kapott a sikkasztó kozárvári jegyző. Désről jelentik: A dési törvényszék II. szekciója most tárgyalta Vajda N. kozárvári jegyző bűnügyét, kit sikkasztás vádjával állították a törvényszék elé. A tárgyaláson mintegy 30 tanut hallgattak ki, akik valamennyien a jegyző ellen vallottak. A törvényszék rövid tanácskozás után 5 évi börtönre ítélte a sikkasztó jegyzőt, kit nemrégiben a tordai törvényszék is három évi börtönre ítelt sikkasztás miatt. Az elítélt jegyző felebbezést jelentett be a törvényszék ítélete ellen.

— A kolozsvári mészárosok fel akarják emeltetni a hus árát. A kolozsvári városházán ma délben ültek össze az élelmiszerkereskedők és a fogyasztók képviselői, hogy megállapodást hozzanak létre a szeptemberhavi maximális árak tekintetében. A mészárosok javaslatot terjesztettek be, mely szerint a marhahus árát 3 lejjel, a disznó-hus és a zsir árát pedig 5 lejjel kívánták kilónként felemeltetni. Dr. Tofán állategészségügyi felügyelő a mészárosok javaslatával szemben, mint szakértő, a marhahus árának kilónként 3 lejjel való csökkentését javasolta. A disznó-hus, valamint a zsir árának emelését dr. Tofán indokoltnak találta, és az áraknak kilónként 2 lejjel való emelését indítványozta. Az árvizsgáló bizottság határozata alapján a pénteki tanácsülés dönt szeptemberi maximális árak felett.

— Pilsudski marsall meglátogatta Mihály királyt. Pilsudski marsall tegnap este automobilon Bukarestbe érkezett. Egyenlesen a lengyel követségre ment és ott töltötte az éjszakát. Ma reggel a lengyel katonai attassé kíséretében Konstancába utazott, ahol meglátogatta Mihály királyt is. Onnan két nap múlva visszaérkeznek Targuvis-teba és csak szept. 18-án fog hivatalosan Bukarestbe látogatni, amikor katonai természetű tárgyalásokban fog részt venni.

— Hivatalosan megcáfolták Mária királynő filmszereplését. A külföldi sajtóban nemrégiben olyan hírek jelentek meg, hogy Mária királynő egy filmet irt, melyet egy amerikai filmgyár fog elkészíteni és amelyben Mária királynő is fel-lép. Legmagasabb helyről ezt a híradást megcáfolták, kijelentvén, hogy a híradásból csak annyi felel meg a valóságnak, hogy Mária királynő egy gyerekfilmet irt, melyet egy amerikai filmgyár készít el. A filmgyár engedélyt kért arra, hogy a királynő képét vetítse a film megkezdése előtt, mint a darab szerzőjét. A királyné erre engedélyt is adott, de azok a hírek, melyek arról szólanak, hogy Mária királyné is szerepet vállalt a film-ben, a fantázia szüleményei.

— Pincérmehelyet létesítenek a kolozsvári pincérek. A kolozsvári pincérek segélyző egyesülete memorandumot nyújtott be a népjóléti minisztériumhoz, melyben arra kért engedélyt, hogy mindazon helyeken, hol pincérek szolgálnak fel, a nagyobbösszegű számláknál külön számloló cédula alapján egy lejt felszámíthassanak, melyet a létesítendő pincér-mehely alapjaira fordítanak. E célra 1 millió számló-cédula kibocsátására kért engedélyt. A minisztérium minden valószínűség szerint méltányolni fogja a nemes célt, mely rokkant és munkaképtelen pincérek elhelyezését szolgálja és bizonyosra vehető, hogy megadja az engedélyt az egy-lejes számló-cédulák kibocsátására.

Augusztus utolján

Vége felé lejt a nyár,
Könnyű lába tovajár;
Ellibeg, ellobog,
Ajtónkon az ősz kopog.

Kopottabb a fasudár,
Sápadtabb a napsugár;
Ellobog, ellibeg:
Minden este rövidebb.

Minden éjjel közelebb,
Szeptemberünk közeleg.

Csoda nyár — oda már,
Nem jön vissza soha már...

— Művészet: Szombaton, (szep. 1-én) gazdag műsoru művészetét rendeznek a „Lydo“ kellemes kert-helyiségében és tánctermeiben. Közreműködnek: Gedelean Ilonka; Horváth Elza ballerinák, Solti Böske színművésznő, Bretán Miklós és Chicidean Viorel operanékesek, Darvas Ernő színművész, Tárca Pötyi és Makkay Juci táncművésznők, a dóni kozák táncoktató és Rónai Artal operai karnagy. Konferálnak: Dalea Virgil és Gara Ákos újságírók. — Szombaton délután 4—9 óráig pompás műsoru gyermek-ünnepély lesz, melyen közreműködnek: Rothmann Edici, Körösi Iluci, Bozsodi Piri, Pál Böske gyermekpri madonnák. Bodo Rózsika, Darvas Ernő és Gara Ákos konferálnak.

1. mtr. ruhabársony 85 Lei
Glück József
divatházában. Cal. Reg. Ferd. 21.

Koldulási felügyelők

is vannak, amint ma sikerült ezt megállapítanunk. Ennek a fantasztikus mesterségnek létezéséről igen furcsa körülmények között esett tudomásunkra.

Egy jólöltözött, fiatal, erős ember durván lökdösött az uccán egy közel hetven éves aggot, s mikor az egyik járókelő felelősségre vont, hogy miért gorombáskodik egy aggastyánnal, büszkén kidüllesztette a mellét:

— Jogom van hozzá. Koldulási felügyelő vagyok!

Ezután hosszasan mesélt öntett hangon hivatásáról, mely abból áll, hogy a koldusokat megfigyelje és elfogja, mert Románia szociális államléte, tilos benne a koldulás.

— Aki beteg és munkaképtelen, — magyarázta a rangjától eltelt koldus-inspektor, — azt az állam tartja el, tehát semmi oka nem lehet senkinek arra, hogy könyöradományokat gyűjtsön. Munkatelepeinken minden munkaképtelen ember elhelyezkedhet, — mondotta — s nagyot lökött a szerencsétlen öregemberen, kit sorsa arra kényszerített, hogy az uccán tenyerét kinyújtva tengesse életét.

Igaza van: mindenki elhelyezkedhet, kinek összekötése van. Ha másnak nem: koldulási al-, fő- és legfőbb felügyelőnek.

— Az Erdélyi Helikon negyedik száma, gazdag tartalommal, gyönyörű kiállításban most hagyta el a sajtót. Tartalmi részében vezető cikkben Kuncz Aladár „A Penklub és a magyar kisebbségi írók” címen ír. Tolsztoj száz éves születésének alkalmából közli Kovács László „Tolsztoj” című esszé-jét. Szántó György „Le fébre ur és a Füzvárazs”, Kacsó Sándor: „Nyilj ki mező!” és J. Agarbiceanu: „Totyónéni” című novelláin kívül a folyóirat folytatja Makkai Sándor: Ágnes c. regényét. R. Berde Mária-tól és Bartalis Jánostól verseket közöl. Spectator: „Az erdélyi helyezkedés” címen ír cikket. Antalfy Endre közli B. Haw: „Vissza Matuzsálemhez” című darabjának két jelenetét. A „Régi Erdély” című rovatban Herpei János régi erdélyi nyilvános leányoktatásról ír. Az irodalmi és művészeti szemle rovatában Tompa László, Finta Zoltán, Szántó Gy., Kuncz Aladár, Kós Károly, Járósy Dezső és mások cikkeket találja az olvasó. A gazdag tartalom mellett műmelletként adja a folyóirat Litteczkyné Ilonka művészi rajzát.

— Tűz a nagyváradi főposta pincéjében. Nagyváradi tudósítónk jelenti: Oriási riadalmat okozott ma hajnalban a főposta pincéjéből előtörő oriási füstfelhő. Még eddig ismeretlen okból kigyulladt a pincében elraktározott tizenegy vagon szén és attól lehetett tartani, hogy a pincében levő benzines hordók is feirobbannak. Szerencsére ezt a veszélyt sikerült megakadályozni, azonban a tűz lokalizálása így is csak a késő délutáni órákban sikerült. A kár igen nagy.

ÜZLETÁTHELYEZÉS!

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy a **Mode de Paris** szalonomat áthelyeztem ugyancsak a **Strada Vlahuta (Bolyai-u.) városivizvezetékekkel szemben.** Szalonomban tovább folytatom az angol és francia női munkát, ugy-színtén női és férfi fehérneműk és kézimunkák készítését. Kérem a n. é. közönség további szives támogatását

MODE DE PARIS

Textil-üzlet kiárúsítása

Unió-ucca 9. szám alatt.

Csak egész rövid ideig!!!

Vásznak, paplanok, szőnyegek, női és férfi szövetek, selymek harisnyák stb.

Minden elfogadható árért!

Tiltakoznak Achmed Zogu királysága ellen a Bécsben élő albánok

(Bécs, augusztus 29. A Mai Világ bécsi szerkesztősége ma a „Bashkimi Kombetar“ nevű szervezettől, amely a külföldön élő albánokat egyesíti és elkeseredett harcot folytat Achmed Zogu immár III. Skander bég uralma ellen, a következő közleményt kapta, amelyet teljes egészében közlünk az abban foglaltak érdekes volta miatt anélkül, hogy magunkat tartalmával azonosítanók, de viszont élesebben világít rá a hivatalos közleményeknél az albán helyzetre.

Achmed Zogu királyá koronázása Mussolini műve, miáltal megerősítette balkáni támadási bázisát. Achmed Zogu készleges szerszámnak bizonyult és az ő révén Mussolini Európa eme részében mindenkor megvalósíthatja terveit. Achmed Zogu nem egyéb Mussolini megvásárolt helyettesénél, aki Albánia gazdasági, politikai és katonai erőit Olaszország rendelkezésére tartja. Mussolini nem sajnálta a pénzt, hogy Achmed Zogu kívánságait kielégítse és a nagyhatalmak előtt szószólója volt Achmed Zogu királyságának. Ezáltal Mussolini a Balkánon olyan gyarmatot biztosított magának, amelyet egyttal katonai terveinek operációs bázisául is felhasználhat. Mussolini drágán fizetette meg magának diplomáciai intervencióját. Achmed Zogu megdöntötte Albánia alkotmányát, amely megtiltotta, hogy külföldiek Albániában birtokokat vásárolhassanak.

Ma azonban már Albánia te-

kintélyes része olasz tulajdon és az elolaszositást Achmed Zogu odaadóan támogatja.

— Achmed Zogu uradalma azonban nem felel meg a nép akaratainak. A kamara, amely Achmed Zogu parancsa szerint dolgozik, nem tekinthető a nép képviselőjének. Az utolsó választásokon a legremsesebb terror ellenére mindössze a nép 15 százaléka szavazott. Ezt a külföldi hatalmak albániai követői is megállapították. Az utolsó hónapokban Achmed Zogu egy csomó állítólagos összeesküvést fedezett fel és

politikai ellenfeleit részint halálra ítélte, részint börtönbe vetette,

miáltal az egész népet annyira megfélemlítette, hogy teljesen kizárta az ellenzéki mozgalom feltámadását. A kormányajtó hirei a nép hódolatáról nem egyebek hazugságoknál.

Az albán nép undorral fordul el az ilyen üzelmektől. Nyomorban van és Achmed Zogut mélyen gyűlöli. Nem tud újabb adókat szolgáltatni a „király“ fényűző udvartartásának fenntartására. Mi, külföldön élő albánok kötelességünknek tartjuk Európát figyelmeztetni arra, hogy Achmed Zogu királysága által nemcsak a Balkán, de egész Európa békéje veszélyeztetve van.

A „Bashkimi Kombetar“ albán nemzeti egyesülés végrehajtóbizottsága nevében:

Xh. Bushati, ny. miniszter.
A. Suma, ny. államtitkár.
A. Klissura, v. képviselő.

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban minden szó 2 lej. Vastagabb betűvel szedne 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 25 lej. Álláskeresők részére egyszeri hirdetés 20 lej. — Az apróhirdetések díja előre fizetendő

GYAKORLOTT SZABÁSZ kerestetik vidéki városba. Levélbeni ajánlatokat fizetési igények megjelölésével, lehetőleg százalékban (darabonként) **Obert Károly** férfiszabó Dumbrăveni (Erzsébetváros) címre küldendők.

Kiadók első emeleti szobák szabadfoglalkozásuaknak, ügyvédi, vagy orvosi irodáknak, rendelőknek stb., alkalmasak. Megtekinthetők a str. Regele Ferdinand 12. sz. házban. A volt Parisien áruháznál. Ajánlatokat kérünk a Banca Românească címére.

Házmesternek gyermektelen házaspár, asszony vagy volt szobaleány kerestetik. Memorandumai 4. Ertekezni az emeleten.

Irodai munkák bármely ágában jártas, több évi gyakorlattal bíró perfect román magyar gépirónó állást keres. Cím a kiadóban.

Perfect magyar-román gép- és magyar gyorsírónó alkalmazást keres. Cím a kiadóban.

Egy jó munkás horbélyeség felvétetik Ambrusnál, Szentgyörgy-tér 4. **Egy szoba-konyhás lakást** keresek két személy részére, belváros közelében. Cím a kiadóban.

Két személy részére fürdőszoba és zongora használattal butorozott szoba kiadó. Pap-ucca 4.

Sürgösen eladó 100 hold birtok házzal felszereléssel Nagybánya közelében, állomás mellett, esetleg kisebb darabokban, olcsón Bovebhat Dunkynál Fötér.

Egy szoba kis konyha, 1 uccai butorozott szoba külön bejáratú földszinten kiadó. Cím a kiadóban.

EGY SZÉP ernyős gyermek kocsi olcsón eladó. Str. Feleacului (Tordai ut) 17.

Uj nyakkendő kap 20 lejért, ha a régít a „Nyakkendőklinika“ Str. Vasile Alexandri (volt Linceg-ucca) 9. sz. alatt átalakíttatja.

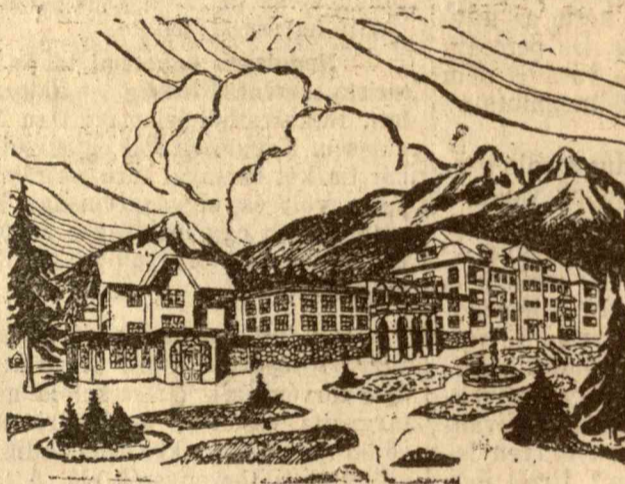
Francia tanár nyelvkurzust nyit kezdők és haladók részére. Ugyanott privát órák. Legjobb pedagógiai módszer. Biztos és gyors eredmény. Jelentkezés Kis-u. 32.

Ebédkihordást vállal idősebb asszony. Cím a kiadóban.

Vidéki kölcsönkönyvtár részére ELADÓ 1500 KÖTET KÖNYV bekötve, válogatott új magyar könyvek. Ertekezni: **Hegedűs Hír/ápróda Kölcsönkönyvtára, Nagyvárad.**

Tatranské Matliary

Tátra-Matlárháza (Cehoslovacia) ujonnan „pült szanatóriuma megnyílt,

mely a higiénia és kényelem minden követelményének megfelelően van berendezve. Külön fürdőszobás lakások. Az új épülethez hozzá van építve hatalmas étterem, kávéház, olvasó és szórakoztató helyiségek. — Magyar, francia és angol konyha, elsőrangú külföldi erők által vezetve.

Prospektust készséggel küld az Igazgatóság, Tatranské Matliary (posta Tatranské Lomnica). — Információkkal szolgál a romániai vezérképviselet: Radio Reclame România S. A. Cluj, Postafiók 127.

HIRDESSEN A MAIVILÁGBAN!

KARLSBADI

6 személyes ebédlő szerviz 780 Lei

ALPACKA

6 személyes evőkészlet 960 Lei

METSZETT

6 személyes üvegszerviz 180 Lei

FISCHER

ÜVEGUDVAR, CLUJ

SPORTVILÁG

Nem esett gól a
Haggibor-Románia
barátságos mérkő-
zésen

Csekélyszámu néző előtt zajlott le a kolozsvári bajnokságot Románia és a Haggibor első találkozása az új szezonban. Az otthonmaradtak nem busulhatnák, mert nem estek el semmi sportcsemegétől. Mindkét csapat erősen tartalékolan állott, de a standard játékosok gyengesége még a tartalékokot is felülmúlta. Lélektelen, kapkodó játék és tehetetlenségek sorozata mindkét csapatnál. Bizony szomorú perspektíva az őszi szezonra. Kolozsvár futballsportja halálán van. Magukra vessenek azok, akik első sorban bűnösök ezért. Eleget kiáltottuk: a sportban ne az indulatok uralkodjanak. Most már késő. Az eredmény: a mai mérkőzés 50, mondó ötven nézője. És ezek is ásitottak egy-két halálra rajongó drukkér kivételével.

A mérkőzés egyetlen szépsége, hogy ha kissé később bár, de végre abszolút fair játékot is láthattunk. Hamarabb kellett volna kezdeni így, jóval hamarabb, mielőtt a közönség elfordult a futballpályáinktól. A tegnapi mérkőzés különben a mutatott játéknak megfelelően gólnélkül végződött.

A legnagyobb svéd olimpikonok visszavonulnak a sportszerepléstől. Wide, Nurmi rivalisa, Bylou, az amszterdami olimpiász 800 méteres versenyének másodikja és Lindesström a gerelyvetés volt világbajnoka visszavonulnak a versenyzésektől s elhatározások igen fájdalmasan érintik a svéd atlétikát.

A középeurópai futbalcsapatok is kupamérkőzést rendeznek

A lengyel amatőr futballszövetség felhívással fordul az osztrák, cseh és magyar futballszövetségekhez az iránt, hogy az amatőr futbalcsapatok rendezzék körmérkőzéseiket az európai kupáért. A külföldi szövetségek válasza után a delegátusok együttes értekezletre jönnek össze és meg fogják állapítani azeurópai amatőr kupamérkőzés részletes programját.

Miss Hlén Wills nyerte Amerika női teniszbajnokságát

A Wolff táviratiroda newyorki jelentése szerint az amerikai teniszbajnokságokért folytatott küzdelemben miss Helen Wilss és miss Helen Jacobs kerültek a döntőbe. Helen Wills, a kiváló kaliforniai Jacobsot a döntőben 5:2, 6:1 arányban legyőzte, mert az utóbbi az előmérkőzések során hasonlíthatatlanul erősebb ellenfelekkel szemben kiadta minden erejét, míg Wills könnyen került fel a döntőig anélkül, hogy valaki veszélyeztethette volna a vele kisorsoltak közül döntőbe jutását.

Szabó Jenő-cég—Morvai-cég futballmérkőzés. Vasárnap délután a KMSC—Jiul mérkőzés előtt a Szabó Jenő divatruház futbalcsapata játszik a Morvai cég csapatával. A Szabó cég emberei erősen ambiciójuk, hogy megverjék a Gólyaruházak ellen győztes „Főtériket.”

1 mtr. I. lüszter selyem 180 Lei
Glück József
divatházában. Cal. Reg. Ferd. 21.

Schreiner bácsi dühösen veri a kobakját ...

Jogtalan hajsza hatvan szatmári köztisztviselő ellen. — Részletek a monstre fegyelmi pörből

(Satu-Mare-Szatmár, aug. 29. A Mai Világ tud.) A „vádlott” — deresfejú, kerekfejú, harcshabajuszu, potrohos bácsi: igen kedves, ahogy most elöntötte a pulykaméreg:

— Jeu nu sti rumuneste? Jeu sti domnule! Nu bine sti, mégis sti, kite trébu in biou. Nu merzse máj mult in capu, bátrin capu domnule.

— és dühösen veri a batrin copu-t, becsületben megderesedett ősz fejét, akkorákat csap rá, hogy csak úgy csattan. Haragszik a derék öreg a fejére, mert nem megy bele több az idegen nyelvből és most ide került miatta, vénségére szégyenpadra.

Még a szigorú Vasiliu elnök is mosolyog és megértőn lágyul el a szava, ahogy tovább kérdez:

— Hány éves?
— 53, domnu presidinte.
— Hogy hívják?
— Schreiner Lajos, domnu presidinte.

— Meg fog tanulni jobban románul?

— Ha birok, domnu presidinte. Ez is nehezen ment, iszonyu nehezen.

Ítélet: a fegyelmi bíróság látván a jóakaratot, felmenti a vádlottat.

— Köszönöm, domnu presidinte. Az öreg Schreiner boldogan távozik a „szégyenpadról” — — —

Pop Dorius tanfelügyelő védőbeszédet tart egyik vádlott érdekében. (A közigazgatási törvény értelmében ugyanis a fegyelmi vétségekben nem ügyvédek, hanem köztisztviselők látják el a védői funkciót.)

Pop Doriusról előjáróban: intranzigens, sovén állásfoglalásairól ismeretes a szatmári közéletben. Mindig is a türelmetlenség hevéből tüzesedtek a beszédet és most hallgatók, ilyeneket mond:

— Az egész eljárást törvénytelennek nyilvánítom, mert az nem a Sta-

tutul Functionarilor rendelkezései alapján történt, sőt annak ellenére, önkényesen, ötletszerűen. Önöknek most nem volt joguk ezeket a hivatalnokokat idecitolni. A Statutul Functionarilor 31. §-a szerint csak 1924 év végén voltak tarthatók nyelvvizsgák. Ezután semmiféle nyelvvizsgának helye nincs. Egyébként pedig láthatják a bíró urak, hogy ezek az emberek, akiket most ide ráncigáltak, mindannyian tudnak legalább annyit románul, amennyit a hivatalos ténykedésük megkíván. Nem egyéb ez az egész fegyelmi eljárás, mint jogtalan meghurcoltatása derék, kötelelességüket teljesítő köztisztviselőknek. Nem mondhatja rám senki, hogy pillanatra is szem elől tévesztem román nemzeti érdekeinket, de itt igazságtalan és jogtalan tudásba csap a nemzetvédelem: ez a procedura inkább politikai hajsza, mint szükségszerűség...

Nem kis szerepe van ennek a védőbeszédnek abban, hogy a bíróság ítéletei általában nem szigorúak. A legsúlyosabb ítélet eddig az volt, hogy az egyik hivatalnokot hat hónapra felfüggesztették az állásától. Az ítélet szerint ezen hat hónap alatt a törzsfizetést nem kapja, a mellékjárulékokat ellenben igen. A hat hónap letelte után — mert a Statutul 31. §-a szerint nincs helye újabb vizsgának — a tisztviselő minden további nélkül visszanyeri hivatalát összes illetményével.

Ez az ítélet mindennél jobban igazolja az egész „monstre fegyelmi ügy” jogtalanságát, hogy a szatmári közigazgatásban egy minden jogalapot nélkülöző politikai hajsza történik hatvan köztisztviselő ellen.

Akik pedig dolgoznak és nem részesülnek sem a CFR, sem a petróleum panamának.

Ugy kell nekik!
Ezért csaphatnak dühösen a kobakra.

Gara Ernő.

Erőszakkal rásózzák az utasokra a vasuti biztosítói bélyegeket

(Cluj-Kolozsvár, aug. 29.) Országsszerte általános a panasz a különböző vasuti állomások pénztársai ellen, akik nem tudni kinek az utasítására, anélkül, hogy az utasnak egy árva szót is szólnának, biztosítási bélyeget ragasztanak a vasuti jegyre. Az árát egyszerűen hozzácsapják az utas jegyének árához. Számos esetben megtörtént az is, hogy a vasuti pénztáros megtagadta a jegy kiadását mindaddig, míg az utas ki nem fizette a biztosítási bélyeg árát is.

Egy időben országos sajtókampány indult meg a vasuti jegyen való biztosításokkal kapcsolatos visszaélések ellen, melyek következtében a vasutigazgatóság szigorú rendeletet hozott, hogy csak azoktól az utasoktól szabad inkasszálni a biztosítási jegy árát, kik azt határozottan megkövetelik. Ez a rendelkezés azonban ugylátsszik feledésbe ment, mert az „Európa” biztosítótársaság, melynek koncessziója van a vasuti biztosításokra, tekintélyes percentet ad a jegyelárusító közegeknek a közönségre ráerőszakolt biztosítási bélyegek árából. Súlyos milliárdokra megy évente az az összeg, mit a vasuti biztosító-intézet minden kockázat nélkül inkasszál. Ugyanis a biztosító csak vasuti szerencsétlenségek esetén fizet és az utasok legnagyobb része pedig azt sem tudja, hogy biztosítva van, mert annyira átvitték a köztudatba a jegyek árába való belekalkulálását a biztosításnak.

A kolozsvári vasuti pénztárnál történt meg a napokban az az eset, hogy a pénztárkezelő, kitől valaki egy másodosztályu jegyet kért Désig, 165 lejt követelt a jegyért. A jegyvásárló az állomáson ki-függesztett ártarifán megnézte a jegy árát, hol a jegy 155 lejes árban volt feltüntetve. Mikor a kaszszánál reklamálta a tíz lejt, a pénztárkezelő a legnagyobb hidegvérrel kijelentette, hogy a jegy megdrágult és annak 165 lej az ára. A jegyvásárló csak a figyelmes jegyvizsgálás után jött rá arra, hogy a jegy drágulását a biztosítási bélyeg okozta, mely tíz lejtbe kerül. Mikor az illető azt követelte, hogy vegyék vissza a biztosítási bélyeget, a pénztárkezelő egyszerűen heccapta a pénztári ablakot és többé tudomást sem akart venni a pénztár reklamáló félről.

SELECT- ÉS GRAND-MOZGÓK
Premier!

MAE MURAY

bájos filmművésznővel

SZERELEM DALA

Spanyol-dráma 7 felvonásban. (Valencia) Buchowetzky nyomán.

BERLIET

AUTOMOBILOK

itteni
kerületi képviselője
mai naptól
kezdődőleg

AUTÓ-PARK

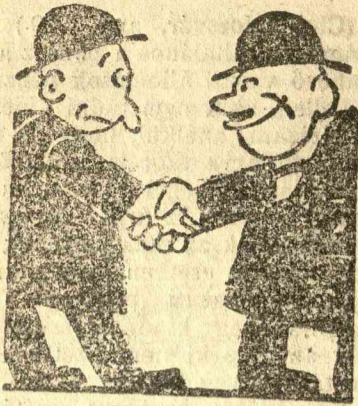
CLUJ, STRADA REGINA MARIA 35. SZÁM.

TELEFON

580

A legújabb típusu autók üzletünkben már megtekinthetők.

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy nem érdekes panamát leleplezni...

— Miért nem?

— Mert rendszerint előléptetik az illetőt...

— No ne kérem, ebben van ráció. A multkor mentem egy ismerősömmel, akire egy kis ifju valami antiszemita megjegyzést tett. Utitársam egy husz lejest nyomott a kezébe neki...

„Megbolondultál, — kérdem — hiszen ez most uton-utfélen mindenkit megtámad, ha tudja, hogy husz lejt lehet keresni...”

„Ezt akarom — feleli társam — majd akad azután valaki, aki pofonúti helyettem.”

— Ahá, Pancser ur, a kormányok is így tesznek, előléptetik a panamázókat, majd akad azután egy kormány, aki végül kirugja őket...

— De mondja, Pancser ur, miért mentek el a megbizottak most Németországba kérni kölcsönt, tudhatták, hogy ebből csak baj lesz...

— Nézze, egy ember eljött hozzám, hogy segítek rajta, mert süket. „De hiszen maga a mult héten mint vak volt nálam” — mondom neki.

„Hát tetszik látni — feleli nyugodtan — az ember alig látol ki egyik bajból, már benne van a másikonban...”

— Nagyon jó, Pancser ur, nem volt nekiünk elég London, beleestünk Berlinbe is... De tessék mondani, mi volt az a lárma ma a bukkaresti expresszen?

— Nem hallotta? Tövisnél egy regát inspektor szállott az első osztályba. Mikor a kalauz kéri a jegyét, sértődötten feleli, hogy ismerhetné már, neki az arca a jegye...

— És mit felelt a kalauz?

— Hogy az inspektor mégis téved, mert ez a jegye a harmadik osztályra szól és nem az elsőre...

— Ez sem rossz, Pancser, de mit tud újat a petróleumpanamáról?

— Hogy ebben maradunk...

— Ejnye Pancser ur, maga mostában olyan gyermekked kedélyű. Mi történt Magával?

— No hallja, maga nem szeretne újra gyermek lenni, mikor Adlernél a Szentgyház-ucca 5 alatt olyan szép gyermekruhákat, legszebb és legjobb iskolai egyensapkákat lehet kapni. Jó gyerekek lenni én már ebben maradok...

— No jó, Pancser ur, még egy szót. Abban nincs semmi panama, hogy mindenki Gladys cipőkrémet használ?

— Ha a panama hasznos jelent, akkor ez az, mert a Gladys krém használata mindenkinek nagy hasznos és megtakarítást jelent...

A fegyintézetek ipari műhelyei konkurenciájukkal komolyan veszélyeztetik az erdélyi iparosok existenciáját

A kereskedelmi és iparkamara memorandummal fordul a kormányhoz az iparosok érdekében — A fegyházi műhelyeknek a közszállításokból való kizárását kéri a kamara memoranduma

(Cluj-Kolozsvár, augusztus 29.)

Iparos körökben számos panasz hangzott el az ellen, hogy a fegyintézetek rabok ipari foglalkoztatása — különösen közszállítások terén — súlyos anyagi károkat okoz a súlyos adóterhek alatt roskadozó iparostársadalomnak. A fegyintézetek a rabok műhelybeli foglalkoztatásánál figyelmen kívül hagyták az 1883-ik évi magyar minisztertanács rendelkezéseit, amelyek Erdélyben jelenleg is érvényben vannak, melyekben részletesen kijelölték a fegyencipar munkakörét.

A minisztertanács által megállapított utasításokat az igazságügy-miniszterium elküldötte az összes fegyintézeteknek és ügyészségeknek mihez tartás végett. Ezek szerint a fegyintézetek munkaereje főképpen a félkészítmények tömegtermelésére, esetleg oly cikkek készítésére szorítkozzék, melyeket a belföldön eddig egyáltalán nem készítettek, avagy a hazai szükségletet nem elégítik ki.

Az egyes fegyintézetek vezetői azonban ezt a rendelkezést figyelmen kívül hagyták, úgy, hogy különösen azokban a városokban,

hol a fegyintézeteknek nagyobb ipari műhelyei vannak, komoly válságba hozták az iparos társadalmat.

Az iparosok, kik ezerféle súlyos adót fizetnek és más terheket viselnek, a fegyintézetek konkurenciája miatt kénytelenek voltak védőintézkedésért a kereskedelmi és iparkamara-hoz fordulni. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara most dolgozza ki azt a kormányhoz intézendő memorandumot, melyben arra mutat rá, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyokban végzetes lehet az erdélyi iparosokra a fegyintézetek ipari műhelyeinek olcsó munkaerővel való konkurenciája. A kereskedelmi és iparkamara memorandumában arra kéri a kormányt, hogy közszállításoknál csak iparosok pályázatait vegyék figyelembe és a fegyencmunkával történő pályázatokat utasítsák vissza. Ezenkívül kéri, hogy szigorúan utasítsák arra a fegyintézetek vezetőségét, hogy a fegyencekkel csak félkészítményeket gyártassanak, hogy elkerülhető legyen a súlyos adókat fizető iparosok tönkremenetele.

Napon és vízen az érzékeny bőr védi a két Elida krém

Füredelőttés este Elida Coldcream furdés után és a nap minden órájában, — napsütésben és szeles időjárásban — Elida Arckrém

Tubusban 45 Lel
Tégelyben 75 Lel

ELIDA

SZINHÁZ

SZINHÁZI IRODA HIREI

HETI MŰSOR

Csütörtök: Csókos asszony. Nagyon olcsó, mozi helyárrakkal.

Péntek: Rómeo és Julia. (Shakespeare-tragédia, új betanulással, új szereposztással. Nagyon olcsó mozi helyárrakkal.

Szombat: Szeretők iskolája. (Az új idény első előadása. Párisi vígjáték-újdoncság, elősztr. Poor Lili föllépésével. Premiére bérlet.

Vasárnap délután fél 3 óraker: Muzsikus Ferkó. Nagyon olcsó, mozi helyárrakkal.

Vasárnap délután 6 óraker: Szeretők iskolája. Rendes helyárrakkal.

Vasárnap este háromnegyed 9 óraker: Marinka, a táncosnő. Kondor Ibolya, szerződött tag bemutatkozása.

Szeretők iskolája. Az új évad első premiérje, a Szeretők iskolája című rendkívül mulatságos, nagyon finom s színporkázóan szellemes francia vígjáték lesz. A Szeretők iskolája a párisi évadnak nagy és vonzó szenzációja volt s bizonyos, hogy nálunk is nagy sikere lesz. Evek óta nem adtak a párisi színpadokon ennél kedvesebb, elragadóbb s ötletesebb vígjátékot. Budapesten a Belvárosi Színházban adták igen sokszor és igen nagy sikerrel. Szeretők iskolájának nálunk szombaton este lesz a premiérje. Az új évadnak ez lesz az első előadása s egyszersmind az első premiérbérlet. Főszereplői: Poor Lili, Laczkó Aranka, Marsi Gizi, Petróczi Alice, Székelyhidi Adrienne, Tóth Elek, Mihályfy László, Hoykó Ferenc. A Szeretők iskolájának második előadása vasárnap 6 óraker, 3-ik előadása pedig hétfőn este lesz.

Az új primadonna: Kondor Ibolya bemutatkozása. A színház új operette primadonnája, Kondor Ibolyka, aki bizonyára egy csapással fogja meghódítani Kolozsvár közönségét, vasárnap este a Marinka táncosnő reprizében fog fellépni.

Az utolsó mozi-helyáras előadások. Ma este, a Csókos asszony című operette, holnap este pedig Shakespeare Rómeo és Juliája kerül színre. Mind a két előadást nagyon olcsó, mozi-helyárrakkal tartják meg. (50, 40, 30, 20 és 10 lej egy-egy jegy.)

Az új énekes honvivat: Sólyom Győző bemutatkozása. A László Andor megüresedett helyére Sólyom Győzöt szerződtette a színház. Sólyom Győző, akit a legjobb hírek előznek meg, kedden este, a Cirkuszercegnőben fog először föllépni.

Vasárnap előadások. Három előadás lesz vasárnap a Magyar Színházban: Félháromkor a népszerű Muzsikus Ferkó-t adják nagyon olcsó, mozi helyárrakkal. 6 óraker a Szeretők iskolája című új vígjáték kerül színre Poor Lili-vel a főszerepben. Este háromnegyed 9-ker pedig a Marinka táncosnő című operettének lesz a reprize ennek az előadásnak a keretében lép fel először a színház új primadonnája: Kondor Ibolyka.

Felelős szerkesztő:
SERESS JOZSEF